INECO, s.r.o. Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

OKRESNÝ ÚRAD SENEC
-12-
24. 09. 2024
Číslo spisu
59154/24
Prílohy
Vybavuje

Okresný úrad Senec
Odbor starostlivosti o ŽP
Úsek posudzovania vplyvov na životné prostredie
Hurbanova 636,
903 01 Senec

Vybavuje	**Tel.č./email**	**Mesto**	**Dátum**
Mgr. Patrik Baliak	0948 224 609 ineco.bb@gmail.com	Banská Bystrica	23.09.2024

VEC: Vyjadrenie navrhovateľa k stanoviskám k zámeru činnosti „Obchodné centrum Bernolákovo"

Na základe splnomocnenia je spoločnosť INECO, s.r.o., so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, oprávnená zastupovať spoločnosť ARDIS ZH, s.r.o. so sídlom Krížna 13, Žiar nad Hronom 96501 voči orgánom štátnej správy vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Spoločnosť INECO, s.r.o., Vám týmto, predkladá vyjadrenie navrhovateľa k stanoviskám k navrhovanej zmene činnosti **„Obchodné centrum Bernolákovo".**

Stanovisko obce Bernolákovo:

1. *Obec Bernolákovo konštatuje, že navrhovaný zámer bude možné realizovať až po zabezpečení jeho súladu s územným plánom obce a doriešení konfliktných stretov s dopravou a technickou infraštruktúrou. V predloženom zámere tieto konflikty nie sú spomenuté ani riešené.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú podmienku berieme na vedomie. Pred začatím nasledujúcich povoľovacích procesov bude navrhovaná činnosť uvedená do súladu s územným plánom. Konkrétne riešenie konfliktných stretov s dopravou bude predmetom projektovej dokumentácie pre ďalšie povoľovacie konania, čiastočne sú však tieto problémy adresované aj v odpovediach ku pripomienkam odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií v texte nižšie.

2. *V ďalšom stupni dokumentácie bude potrebné zakresliť zámer do územného plánu obce a preukázať jeho bezkolíznu existenciu v území.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú podmienku berieme na vedomie, požadované informácie budú súčasťou projektovej dokumentácie v ďalších stupňoch povoľovania.

3. *Nároky na statickú dopravu bude potrebné doložiť overiteľným výpočtom podľa STN 716310. Nakoľko v zámere je deklarované, že jeho prevádzka vyžaduje viac ako 358 parkovacích miest, čo podľa STN 716310 predstavuje vysokú intenzitu dopravy (osobitne s kumulatívnym vplyvom ďalších investičných zámerov pripravovaných v území vo výhľade) je potrebné spracovať dopravno-kapacitné posúdenie riešenia organizácie a riadenia dopravy v širších vzťahoch, vrátane návrhu opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, v návrhu i vo výhľade, vypracované odborne spôsobilou osobou, tak ako stanovuje predpis. Navrhovanému počtu funkcií plnených v riešenom území je úmerný nárast zdrojovej*

a cieľovej dopravy a tomuto nárastu musia zodpovedať opatrenia a stavebné zmeny na priľahlej komunikačnej sieti.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú požiadavku berieme na vedomie a v ďalších stupňoch povoľovania bude predložené aj požadované dopravno – kapacitné posúdenie spolu s požadovaným výpočtom. Upozorňujeme taktiež na nesprávne označenú STN, ktorá má správne označenie STN 73 6110.

4. *Skladbu dopravného prúdu je potrebné doplniť o cyklistickú a pešiu dopravu.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú podmienku akceptujeme.

5. *K riešeniu dopravy a k výsledkom dopravno – kapacitného posúdenia bude potrebné požiadať o stanovisko ODI v Senci, odbor dopravného inžinierstva, v zmysle §2 ods. 1, písm. j) zákona NR SR č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore, v znení neskorších predpisov.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú požiadavku akceptujeme. V zmysle čl. 5.7.7 STN 73 6110:2024 kontrolu posudzovania výsledkov DKP vykonáva správca komunikácie a teda bude požadované vyjadrenie aj od neho.

6. *V dokumentácií ďalšieho stupňa bude potrebné dopracovať posúdenie súladu zámeru s územným plánom obce. Pre overenie dosahovaných regulatívov je potrebné doložiť zjednodušené schémy: plochy zastavanej stavbami, spevnené manipulačné a dopravné plochy, plochy zelene na rastlom teréne podlažné plochy všetkých podlaží a plochy jednotlivých funkčných využití – s overiteľnými údajmi (kóty, plochy, podlažnosť a pod.). Výsledky premietnuť do zrozumiteľnej tabuľky a porovnať s hodnotami stanovenými územným plánom obce. Taktiež je potrebné zakresliť návrh do zväčšeniny výrezu zodpovedajúcej časti Výkresu regulácie územia a verejnoprospešných stavieb Územného plánu obce Bernolákovo, zverejneného na stránke https://www.bernolakovo.sk/19037uzemny-plan-obce.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú požiadavku v plnom rozsahu akceptujeme.

Stanovisko Okresného úradu Senec, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií:

1. *Z dôvodu, že okružná križovatka na ceste I/61 a III/1083 je už v súčasnosti na hranici kapacitných možností žiadame spracovať dopravno-kapacitné posúdenie tejto okružnej križovatky.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Z dôvodu dopravného napojenia investičného zámeru na vyšší komunikačný systém sú v zmysle platných STN a TP kapacitne posúdené križovatky na ceste I/61 a III/1083.
Uvedenú podmienku teda akceptujeme a dopravno – kapacitné posúdenie bude predložené na vyjadrenie v ďalších povoľovacích konaniach.

2. *Žiadame spracovať dopravno-kapacitné posúdenie pripojenia Obchodného centra Bernolákovo na cestu III/1083.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Riešenie pripomienky je zhrnuté v predchádzajúcom bode.

3. *Žiadame vybudovať ľavé odbočenie, vyraďovací a priraďovací pruh na ceste III/1083.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Pre odbočenie vľavo z cesty III/1083 do areálu plánovaného investičného zámeru je navrhnutý samostatný ľavý odbočovací pruh. Zároveň sú na vedľajšom ramene križovatky (výjazd z areálu investičného zámeru) navrhnuté 2 pruhy. Výjazd vpravo je riešený z dôvodu krátkej vzdialenosti ku okružnej križovatke bez pripájacieho pruhu. Takýto návrh je v súlade s STN. Pripájací pruh by musel byť navrhnutý v dĺžke v rozpore s STN a takto nebol navrhnutý z dôvodu bezpečného radenia vozidiel v ramene okružnej križovatky.

4. *Žiadame dodržať odstupové vzdialenosti križovatiek v zmysle STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Vzdialenosť existujúcich susedných križovatiek (okružná križovatka na ceste I. triedy a styková križovatka ku ČS PH Shell) je aktuálne v rozpore s STN. Návrhom zmeny stykovej križovatky na priesečnú nedôjde k zmenšeniu vzdialenosti týchto dvoch križovatiek. Z dôvodu posúdenia plynulosti dopravy a toho, či sa tieto dve križovatky v budúcnosti nebudú dopravou negatívne ovplyvňovať, bolo spracované kapacitné posúdenie oboch križovatiek, ktoré bude predložené v ďalšom povoľovacom konaní. Zo záverov dopravno-inžinierskej štúdie vyšlo, že je potrebné vybudovanie samostatného ľavého odbočovacieho pruhu v smere od okružnej križovatky. Takýto návrh je vyhovujúci. Pred vydaním územného rozhodnutia bude na Váš úrad zaslaná žiadosť o súhlas s povolením odlišného riešenia od STN. Zároveň predpokladáme, že pre existujúcu križovatku pre ČS PH Shell bolo povolenie s odlišným riešením od STN už raz vydané.

5. *Z dôvodu, že dopravná intenzita na ceste III/1083 nezodpovedá požadovanej premávke na tejto komunikácii a realizované stavebné práce a následne aj prevádzka areálu „Obchodné centrum Bernolákovo" prispejú k významnému zvýšeniu dopravnej záťaže, požadujeme dodržanie ustanovenia § 19 ods. 1) zákona 135/1961 Zb.: „Ak pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách, ktoré vyžadujú stavebné povolenie alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov, sa má užívať pozemná komunikácia, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá požadovanej premávke na tejto komunikácii, musia sa na nej vykonať potrebné úpravy po dohode s jej vlastníkom alebo správcom. Ak vykonanie úprav nie je účelné alebo možné, musí sa vybudovať nová pozemná komunikácia, ktorá zodpovedá predpokladanej dopravnej záťaži. Stavbu novej komunikácie alebo úpravy jestvujúcej komunikácie je povinný zabezpečiť na vlastný náklad ten, kto túto potrebu vyvolal".*
V zmysle vyššie uvedeného § 19 ods. 1) zákona č. 135/1961 Zb. je investor povinný sa primerane podieľať na rekonštrukcii cesty III/1083.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Tak ako v okružnej križovatke na štátnej ceste I/61 a tak aj v navrhovanej priesečnej križovatke na ceste III/1083 budú vykonané také stavebné úpravy, aby boli križovatky kapacitne vyhovujúce počas celého výhľadového obdobia. Stavebné úpravy budú zahŕňať aj úpravu cesty III/1083 v dĺžke novonavrhovaných predraďovacích pruhov, čo prakticky znamená úpravu celého medzikrižovatkového priestoru.

Stanovisko Združenia domových samospráv:

1. *Namietame porušenie základnej zásady ochrany životného prostredia podľa §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. v dôsledku čoho zámer nevyhodnocuje vplyvy na životné prostredie spôsobom predpokladaným osobitnými právnymi predpismi určenými na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia s priamym následkom nedodržania účelu zisťovacieho konania podľa §2 písm.a, písm.b a písm.e; spracovaný zámer nezabezpečuje vysokú a účinnú ochranu životného prostredia a neprispieva tak k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a následného schvaľovania projektov; nezistili a neopísali sa všetky priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti v dôsledku čoho, s nezískal odborný podklad pre nasledujúce povoľovacie procesy. Súčasne to predstavuje problém aj z hľadiska novej Smernice o zelených tvrdeniach; tvrdenia, ktoré nie sú merateľne overiteľné je nutné považovať za greenwashing a v zmysle zásady predbežnej opatrnosti nie je možné závery uvedené v zámere akceptovať ako relevantné posúdenie vplyvov na životné prostredie a jeho zložky. Absentujú najmä, ale nielen overiteľné tvrdenia vo vzťahu k vplyvom podľa zákona o ochrane ovzdušia, podľa vodného zákona a zákona o ochrane prírody a krajiny.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
V procese prípravy zámeru činnosti boli do úvahy vzaté všetky medzné hodnoty ukazovateľov podľa jednotlivých osobitných právnych predpisov (napr. zákon o ochrane ovzdušia, vodný zákon, zákon o odpadoch, zákon o IPKZ). Hodnotenie vplyvu činnosti bolo vykonané aj z pohľadu týchto ustanovení.

2. *Nie je zrejmé, či je projekt zosúladený s projektom rýchlostnej cesty R1 a preložky cesty I/61 v rámci perspektívneho nového rýchlostného cestného koridoru Bratislava – Sereď, ktorý má byť súčasťou R1 ako jeho bratislavská vetva (dnes existuje trnavská vetva); v minimalistickom variante má ísť o cestu podobnú ceste Rača-Svätý Jur či Svätý Jur-Pezinok. Treba doplniť do projektu.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Pri príprave projektu boli do úvahy vzaté aj uvedené projekty, čo reflektuje aj napr. mapová príloha č. 4 kde sú zjavne naznačené budúce napojenia na nové úseky cesty.

3. *V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti. Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Pre navrhovaný druh činnosti nie je v súčasnosti vydaný dokument špecifikujúci najlepšie dostupné techniky (BAT Reference Document – BREF) a nie sú vydané ani Závery o najlepších dostupných technikách uplatniteľných v danom odvetví. Formálne teda nie je možné zhodnotiť či je navrhované zariadenie v súlade s BAT. Zariadenie však spĺňa všetky zákonné požiadavky a požiadavky technických noriem ktoré sú platné a záväzné v Slovenskej Republike.
Zároveň k tomuto bodu uvádzame že implementácia najlepších dostupných techník je v legislatíve Slovenskej republiky premietnutá prostredníctvom zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania. Navrhovaná činnosť svojimi parametrami nedosahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe č. 1 tohto zákona a teda nespadá pod povinnosť integrovaného povoľovania.

4. *Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie; medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody a možnosti jej uplatnenia.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovaná činnosť oba dokumenty podporuje hlavne vybudovaním zariadení občianskej vybavenosti ktorá je nevyhnutným predpokladom pre ďalší rozvoj spoločnosti v obci. Súčasťou činnosti sú aj opatrenia na zníženie celkového dopadu činnosti na životné prostredie a dekarbonizáciu a to inštalácia zelených striech a kombinácie fotovoltických panelov spolu s tepelnými čerpadlami čo umožňuje prevádzku bez nutnosti spaľovania palív na účely vykurovania objektov.

5. *Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda.*
   Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Vyjadrenie navrhovateľa:
V prvom rade uvádzame že verejnosť má v procese EIA právo zaslať k navrhovanej činnosti stanoviská. Predložený zámer bol taktiež v minulosti niekoľko krát konzultovaný so zástupcami obce a boli do neho zapracované aj pripomienky ktoré z týchto stretnutí vyplynuli. Projekt zároveň obsahuje aj prvky verejnej zelene a taktiež aj návrh plôch určených na oddychové aktivity obyvateľstva (napr. komunitné cvičisko), cyklotrasu a chodníky napojené na miestnu infraštruktúru.
Zároveň ako bolo uvedené aj v bode vyššie, projekt je navrhovaný so zelenými strechami a kombináciou fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel, čím bude prispievať k zníženiu celkovej emisie uhlíka, nakoľko nevyžaduje lokálne spaľovanie palív.

6. *Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Ako bolo uvedené aj v bodoch vyššie, projekt je navrhovaný so zelenými strechami a kombináciou fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel, čím bude prispievať k zníženiu celkovej emisie uhlíka, nakoľko nevyžaduje lokálne spaľovanie palív. Zároveň sú súčasťou projektu aj zelené plochy ktoré tvoria celkovo asi 41% celkovej zaberanej plochy.

7. *Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55" čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.*
Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Vyjadrenie navrhovateľa:
Záujmom navrhovateľa je dosahovanie súladu so všetkými relevantnými národnými a nadnárodnými koncepciami zabezpečujúcimi vysokú ochranu zložiek životného prostredia, vrátane prijatých stratégii na znižovanie produkcie uhlíka. Práve z uvedeného dôvodu navrhovateľ pristupuje k navrhovanej činnosti, s cieľom dosahovať vysokú ochranu všetkých zložiek životného prostredia. Ako bolo uvedené aj v bodoch vyššie, projekt je navrhovaný so zelenými strechami a kombináciou fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel, čím bude prispievať k zníženiu celkovej emisie uhlíka, nakoľko nevyžaduje lokálne spaľovanie palív. Zároveň sú súčasťou projektu aj zelené plochy ktoré tvoria celkovo asi 41% celkovej zaberanej plochy.

8. *Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Pri realizácií sa využijú kvalitné materiály a moderné stavebné technológie, ktoré znižujú energetické nároky. Energetická efektivita nepatrí do kompetencií posudzovacieho orgánu EIA, ale stavebného úradu. Požiadavka je nad rámec zákona a nezadáva dôvod na pokračovanie v posudzovaní navrhovanej činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.. Uvedená požiadavka je navyše vo vzťahu k predmetu navrhovanej činnosti irelevantná.
Ako bolo uvedené aj v bodoch vyššie, projekt je navrhovaný so zelenými strechami a kombináciou fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel, čím bude prispievať k zníženiu celkovej emisie uhlíka, nakoľko nevyžaduje lokálne spaľovanie palív. Zároveň sú súčasťou projektu aj zelené plochy ktoré tvoria celkovo asi 41% celkovej zaberanej plochy.

9. *Žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Pri realizácií sa využijú kvalitné materiály a moderné stavebné technológie, ktoré znižujú energetické nároky. Uprednostňované budú hlavne recyklované stavebné materiály, ktoré je možné často použiť v rovnakej kvalite ako nový materiál. Používaním recyklovaných stavebných materiálov dochádza k celkovému zníženiu dopadu ťažby a spracovania na životné prostredie. Stavebná legislatíva už v súčasnosti vyžaduje vysokú mieru recyklácie materiálov pri demolácii. Predpokladáme že v budúcnosti

budú tieto požiadavky ešte sprísnené a technologický pokrok zároveň umožní aj efektívnejšie využívanie recyklovaných materiálov. Demolácia tohto objektu síce v súčasnosti nie je zamýšľaná, ak k nej však v budúcnosti dôjde, veľká časť použitých materiálov bude recyklovaná.

10. *Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26, žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Ako bolo uvedené aj v bodoch vyššie, projekt je navrhovaný so zelenými strechami a kombináciou fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel, čím bude prispievať k zníženiu celkovej emisie uhlíka, nakoľko nevyžaduje lokálne spaľovanie palív. Zároveň sú súčasťou projektu aj zelené plochy ktoré tvoria celkovo asi 41% celkovej zaberanej plochy.

11. *Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí;*
rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovaná činnosti bude uvedená do súladu s využívaním danej lokality v zmysle územného plánu obce. Pri spracovaní územného plánu sa berie do úvahy komplexné využitie územia a vzájomné vplyvy uvažovaných činností k ich vzájomnom kontexte, preto za predpokladu súladu navrhovanej činnosti s územným plánom nie je potrebné prehodnocovať samotný územný plán vo vzťahu k ďalším atribútom.
V štádiu posudzovania vplyvov na životné prostredie nie je možné požadovať spracovanie krajinotvorného konceptu, ktorý by odzrkadľoval priestorové a funkčné súvislosti okolitého územia. Otázka ďalšej technickej infraštruktúry a širších súvislostí je navrhovateľovi neznáma a bude riešená v samostatnom konaní, ak príde v budúcnosti ku snahe o jej realizáciu.
Zámer navrhovanej činnosti bol vypracovaný aj na základe dopravno – kapacitného posúdenia lokality, toto posúdenie je možné predložiť na základe výzvy.

12. *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko. Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovaná činnosť bola v predloženom zámere vyhodnotená vo vzťahu s vodou na základe dostatočných a aktuálnych informácií v primeranom rozsahu. V rámci ďalšej fázy projektu budú striktne dodržané príslušné legislatívne predpisy a technické normy, ktoré zabezpečia vysokú ochranu kvality vôd v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti v riešenom území.

13. *Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. . Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnú aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.*

    Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Vplyvy navrhovanej činnosti sú v Zámere navrhovanej činnosti jasne a zrozumiteľne opísané v kap. „Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie" v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z.z. Súčasťou Zámeru činnosti je aj požadované akustické posúdenie (viď textové prílohy k zámeru). Odborné posudzovania vo veciach ochrany ovzdušia sa riadi „Zásadami odborného posudzovania" ktoré sú uvedené v prílohe č. 8 zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia. V zmysle zásady číslo 2, ktorá hovorí: *„Vyhotoviť odborný posudok v súlade s vydaným osvedčením, ak na priloženie odborného posudku bol žiadateľ o súhlas vyzvaný orgánom ochrany ovzdušia."* je možné takýto posudok vyhotoviť len na základe požiadavky príslušného orgánu ochrany ovzdušia.

14. *Žiadame vyhodnotiť súlad s limitmi akustického zaťaženia v denných aj nočných hodinách podľa zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Súčasťou Zámeru činnosti bola aj Akustická štúdia ktorá túto problematiku rieši. Pripomienku teda pokladáme za splnenú.

15. *Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.*

Vyjadrenie navrhovateľa:

Súčasťou objektov nebudú zdroje nadmerného elektromagnetického žiarenia ktoré by mohlo byť registrované vo väčšej vzdialenosti (viac ako cca 100m), spravidla pôjde o bežné spotrebiče. Výnimkou z tohto môže byť vonkajšie osvetlenie objektov a komunikácií, ktoré môže byť viditeľné z väčšej vzdialenosti, avšak takéto osvetlenie sa v danej lokalite okolo komunikácií nachádza už v súčasnosti a všeobecne nie je považované za škodlivé.

16. *Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu..*

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhnuté odpadové hospodárstvo v rámci navrhovanej činnosti je plne v súlade so zákonom o odpadoch a spĺňa všetky predpísané požiadavky.

17. Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber:
    - komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou
    - kovov označeného červenou farbou
    - papiera označeného modrou farbou
    - skla označeného zelenou farbou
    - plastov označeného žltou farbou
    - bio-odpadu označeného hnedou farbou

Vyjadrenie navrhovateľa:

V rámci navrhovanej činnosti sú prijaté všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie dostatočného množstva zberných nádob pre osobitný zber odpadu.

18. *Žiadame, aby minimálne 30% rozlohy dotknutej plochy bolo určené na environmentálne opatrenia na nezastavaných ani inak nepostihnutých plochách.*

Vyjadrenie navrhovateľa:

V rámci navrhovanej činnosti je približne 41 % plôch tvorených zeleňou na ktorej je možné realizovať takéto opatrenia. Navrhovateľ je ochotný viesť dialóg o takýchto riešeniach a zvážiť aj prípadné návrhy tretích strán.

19. *Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu:*
    <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/>

Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm.d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda nehájí svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia. Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená. Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone". Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená požiadavka je v z veľkej časti v kompetencii príslušného orgánu, taktiež podľa stavebného zákona §46 ods. 2 je projektant povinný navrhovať nové budovy tak aby boli využité alternatívne energetické systémy založených na obnoviteľných zdrojoch energie a automatizovaných riadiacich, regulačných a monitorovacích systémov, čím prispieva k zníženiu negatívneho dopadu činnosti na životné prostredie. Všetky takéto opatrenia boli už spomínané vo vyššie uvedených bodoch, kde projekt je navrhovaný so zelenými strechami a kombináciou fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel. Za navrhovateľa taktiež upozorňujeme na nefunkčný odkaz v texte podmienky.

20. *Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloretenčné parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe :*
    - *Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov*
    - *Rašeliniská*
    - *Dažďové záhrady - Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.*
    - *Biosolárne strechy - Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektráreň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.*
    - *Zelené fasády - Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú*

reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.

- *Retenčné a zelené parkoviská - Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podložia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.*
- *Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státia tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom, alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek.*
- *Parkovacie státia samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.*

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaný zámer obsahuje viaceré z uvedených opatrení. Medzi hlavné z nich uvádzame návrh zelených striech v kombinácii s fotovotlickými panelmi (biosolárne strechy) a riešenie parkovacích plôch s výsadbou drevín v počte 1ks na 4 parkovacie miesta. V projekte sa taktiež uvažuje s vybudovaním dažďovej záhrady.

21. *Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie, dopracovanie a dovysvetlenie v kontexte vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa §29 ods.13 v časti výroku o podmienkach žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné. Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestych hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.*
   Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice.
   Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu:
   <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>

   • Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.
   • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.
   • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať.
   • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

• *Zásady Integrity konania ZDS:*
<https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>
• *Environmentálne princípy činnosti ZDS:*
https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/
ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach pričom v tejto oblasti predseda ZDS študuje právo a súčasne vykonáva aplikovaný výskum
(<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>
ZDS sa snaží, aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (
<https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk>
a tovýlučne prostredníctvom budovania materiálneho právneho štátu v tejto oblasti. ZDS je bez politickej afiliácie a nemá žiadnu politickú agendu. ZDS má za to, že životné prostredie patrí všetkým a záujem na jeho zlepšovaní si nikto nemôže privlastňovať a to ani biznisovo ale ani politicky. Životné prostredie patrí všetkým ľuďom bez rozdielu a záujem na jeho zlepšovaní je právom a zodpovednosťou každého a všetkých.

Vyjadrenie navrhovateľa:
Navrhovateľ berie na vedomie uvedené návrhy. Ústne pojednávanie je možné zo strany navrhovateľa vykonať, v prípade záujmu odporúčame zástupcom ZDS kontaktovať spoločnosť INECO, s.r.o. na kontaktoch uvedených v Zámere činnosti. ZDS má taktiež možnosť komunikovať v listinnej podobe tak ako ostatní účastníci konania.

Stanovisko Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s.:

1. *V území navrhovaného zámeru sa nachádzajú zariadenia BVS, ktoré žiadame rešpektovať vrátane ich pásma ochrany v súlade so zákonom č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách:*
   - *Verejný vodovod DN600, ktorého pásmo ochrany sú 3m od okraja na obe strany*
   - *Verejný vodovod DN250, ktorého pásmo ochrany je 1,5m od okraja na obe strany.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú podmienky berieme na vedomie. V rámci realizácie činnosti budú do úvahy brané všetky ochranné pásma, vrátane vyššie uvedených.

2. *Z hľadiska zásobovania vodou je rozvoj v obci podmienený vybudovaním prívodného vodovodu DN300 z verejného vodovodu DN1000 v Trnavskej ulici po Nevädzovú ulicu a čiastkovými rekonštrukciami na existujúcej vodovodnej sieti. Realizáciu prívodného potrubia DN300 zabezpečuje BVS. Ostatné vyvolané investície nie sú predmetom investičného plánu BVS.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

3. *Z hľadiska odkanalizovania je rozvoj v obci podmienený rekonštrukciou verejnej kanalizácie z dôvodu zvýšenia kapacity realizovaním stavby Bernolákovo-Ivanka pri Dunaji, zvýšenie kapacity kostrovej kanalizácie" a čiastkovými rekonštrukciami na existujúcej kanalizačnej sieti. Realizáciu uvedenej stavby na zvýšenie kapacity kostrovej kanalizácie zabezpečuje BVS. Ostatné vyvolané investície nie sú predmetom investičného plánu BVS.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

4. *Návrh verejného vodovodu a verejnej kanalizácie musí zohľadňovať kapacitné pokrytie potrieb vyjadrených vo vodohospodárskej bilancii navrhovaného funkčného využitia a organizácie územia. Je potrebné zohľadniť súčasné kapacity a skutkový stav jestvujúcich verejných vodohospodárskych zariadení v kontexte s bilančnými nárokmi navrhovanej zástavby v danom území. Vo vodohospodárskej bilancii žiadame podrobne zdokumentovať nároky na pitnú a požiarnu vodu a výšku zástavby. Výpočet potreby vody je nutné previesť podľa prílohy č.1 Vyhlášky ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

5. *Z majetkoprávneho hľadiska upozorňujeme, že v zmysle novely Zák. č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách môže verejné vodohospodárske siete vlastniť subjekt verejného práva (obec, právnické osoby s majetkovou účasťou obce alebo združenia obcí).*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

6. *Podmienkou vydania územného rozhodnutia je zmluva o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva dotknutej stavby medzi jej vlastníkom a subjektom verejného práva.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

7. *Podmienkou pre vydanie užívacieho povolenia je zmluva o prevode vlastníctva VHS medzi vlastníkom stavby a subjektom verejného práva.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

8. *Dokumentáciu pripravovanej stavby vypracovanú v súlade s platnými technickými normami najmä STN 73 6005, STN 75 6101, STN 75 5401, ON 75 5411 a vzť. STN a Štandardami verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v podmienkach BVS žiadame zaslať na posúdenie.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú pripomienku berieme na vedomie.

Stanovisko regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave:

9. *Po preštudovaní zverejneného zámeru a príloh tunajší úrad požaduje, aby navrhovateľ v rámci doplňujúcich informácií k predmetnému zámeru, resp. v rámci posudzovania navrhovanej činnosti predložil na posúdenie akustickú štúdiu zosúladenú so zámerom (rozdielny počet parkovacích stojísk, prejazdov OA, NA), ktorá bude obsahovať vyhodnotenie prírastku hluku z dopravy na súvisiacich komunikáciách a iných zdrojov súvisiacich s navrhovanou činnosťou v okolitom existujúcom aj plánovanom chránenom prostredí v zmysle požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.*

Vyjadrenie navrhovateľa:
Uvedenú podmienku akceptujeme, aktualizovaná akustická štúdia sa nachádza v prílohe tohto doplnenia.

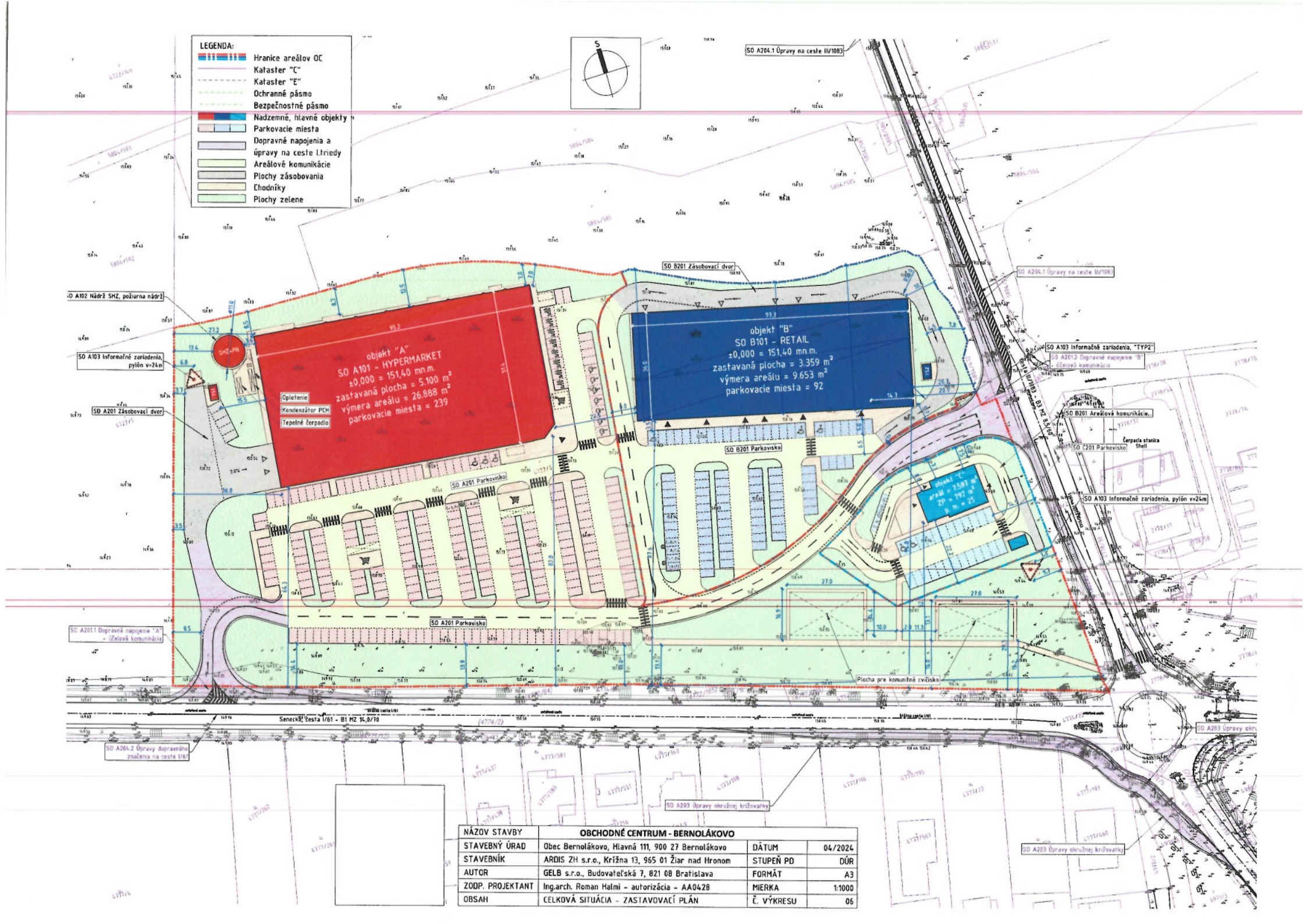
Za ARDIS ZH, s.r.o. spracoval Mgr. Patrik Baliak, INECO, s.r.o.

S pozdravom,

INECO, s.r.o.
[redacted]

.....
Ing. Juraj Musil
INECO, s.r.o.

Prílohy:
- Splnomocnenie
- Celková situácia obchodného centra
- Akustická štúdia



NÁZOV STAVBY	**OBCHODNÉ CENTRUM - BERNOLÁKOVO**		
STAVEBNÝ ÚRAD	Obec Bernolákovo, Hlavná 111, 900 27 Bernolákovo	DÁTUM	04/2024
STAVEBNÍK	ARDIS ZH s.r.o., Krížna 13, 965 01 Žiar nad Hronom	STUPEŇ PD	DÚR
AUTOR	GELB s.r.o., Budovateľská 7, 821 08 Bratislava	FORMÁT	A3
ZODP. PROJEKTANT	Ing.arch. Roman Halmi - autorizácia - AA0428	MIERKA	1:1000
OBSAH	CELKOVÁ SITUÁCIA - ZASTAVOVACÍ PLÁN	Č. VÝKRESU	06